Dinsdag 28 Maart 1944

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

61ste Jaargang No. 4168

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Carlo Liten is op Curaçao.

Lezingen voor de Scho'en, Asiento] in Willemstad en op Aruba

Belgisch—Nederlandse samenwerking in cultureel opzicht beklemtoond.

De grijze artistenkop van den 68-jarigen Antwerpenaar Carlo Liten, toneelspeler, dichter wereldreiziger en weldoener, is een Vlaamse kop. Zijn taal is skoon als van elkeen die Vlaanderen mint en welke Nederlander heeft niet door de Kempen gefietst, wie heeft er niet in de stameneekes gezeten en wie houdt niet van die wonderzoete taal, die ons Noord-Nederlanders zo zacht in de oren klinkt.

Carlo Liten is Vlaming, maar zijn Italiaanse voornaam dankt hij aan zijn moeder. Als jonge man ging hij naar het toneel. Hij [illegible] en reisde met zijn troep door Nederland, Europa, de Verenigde Staten. Hij gaf zijn stukken in het Frans, o.a. het Klooster van Emile Verhaeren.

„Toen de oorlog uitbrak is de zaak misgelopen", vertelt de Heer Liten en eerst na enige tijd begrijpt de charmante 27-jarige Belgische consul, René Moreno, in wiens gezelschap wij den Heer Liten mochten ontmoeten, dat hiermede de eerste wereldoorlog bedoeld wordt. „Ja, zegt Carlo Liten, als men zó vroeg al consul is kan men zijn gouden consulfeest nog gemakkelijk op jonge leeftijd vieren."

De Heer Liten is na de eerste wereldoorlog de gehele wereld gaan rondreizen op eigen gelegenheid. China, Japan, Nederlands-Indië (3 maanden), Siam, alle landen van het Westelijk halfrond. In totaal reist de Heer Liten al 35 jaren en maakte hij tweemaal de rondtocht om de aardbol.

Hieraan kwam een einde, toen de Heer Liten zijn tweede wereldoorlog kreeg te verduren. Hij ging toen in opdracht van de Belgische regering voort met zijn reizen en lezingen ter beneficatie van het Belgische Rode Kruis. De Heer Liten draagt gedichten voor van zijn goeden vriend Emile Verhaeren en andere Belgische en Franse dichters. In totaal kent de Heer Liten 200 gedichten uit het hoofd.

Deze gedichten dienen als illustratie voor de lezingen, die de Heer Liten houdt, altijd in het Frans, maar „ik vind het leuk hier wat Vlaams te mogen spreken, dat is voor het eerst sedert 5 jaren."

Gisteren heeft de wereldreiziger gesproken op het St. Thomascollege, hetgeen een buitengewoon succes is geworden.

Vandaag spreekt de Heer Liten op de Wilhelmina- en de Hendrikschool, morgen op de Schroeder-school en de A.M.S., Donderdag op het St. Martinuscollege en weer op het St. Thomascollege, Vrijdag op het St. Antoniusgesticht en nogmaals op het St. Martinusgesticht.

Ook zal nog een openbare lezing worden gehouden in de club Asiento en in Willemstad. De dag hiervoor zijn nog niet vastgesteld; Asiento komt vermoedelijk begin volgende week. Consul Moreno heeft het plan in Willemstad een Belgische avond te arrangeren, een voortreffelijk plan, gezien de steeds toenemende mate waarin België, Luxemburg en Nederland gaan samenwerken.

„Wij moeten samenwerken, zegt Carlo Liten, en met onze overzeese gebieden vormen wij een wereldblok." De Heer Liten is een jaar in de Congo geweest, gaat er over enkele maanden weer heen. Hij kent Nederlands Indië, leert thans de West kennen, want behalve Curaçao staat ook Aruba op het plan. Toen hij in Colombia Dr. Wybojan Goslinga ont- [illegible] den te bezoeken. Wij zijn zeer blijde, dat dit geschiedt, want gelijk Dagblad Amigoe di Curaçao steeds heeft betoogd, is Belgisch-Nederlandse samenwerking het grote ideaal.

Het programma voor het bezoek aan Aruba zal nog nader worden bekend gemaakt. De Heer Liten blijft nog tot omstreeks 15 April in onsstaatsdeel.

PROTEST VAN HET VATICAAN.

Een bericht uit Bern aan het nieuwsblad „Svenska Dagbladet" van Stockholm deelde mede, dat het Vaticaan „krachtig geprotesteerd heeft" bij de Duitse regering tegen het executeren van gijzelaars. (New York, (AP) 27.3).

Het nieuws van vandaag.

In een der hevigste bombardementen van de laatste twee jaar op Engeland hebben de Duitsers in de afgelopen nacht de belangrijke havenstad Bristol en verschillende plaatsen aan de Zuidelijke en Zuidwestelijke kust van Engeland aangevallen. Ten minste 8 nazies werden neergeschoten, waarvan 2 door een Australischen vlieger.

Deze Duitse aanval heeft weer eens de aandacht gevestigd op de voorbereidingen voor de komende invasie van West-Europa. Want Bristol behoort zeker tot een van de havens van waaruit de invasie van het Europese vasteland zal worden ondernomen. Een Aneta-bericht zegt dan nog, dat Veldmaarschalk Erwin Rommel zijn hoofdkwartier van waaruit hij de verdediging tegen de invasie zal leiden, in Breda gevestigd heeft.

De Britse luchtmacht liet de verrichtingen tijdens de nacht over aan de snelle Mosquito's, die zonder verlies vijandelijke doelen in het Ruhrgebied aanvielen. Gisteren overdag bombardeerden de Noordamerikaanse zware bommenwerpers belangrijke vijandelijke luchtbases in Frankrijk.

Het Russische offensief blijft intussen nog de grootste aandacht vragen. De troepen van Maarschalk Grigori K. Zjukov zijn de Dnjester overgestoken, waarbij zij tevens de belangrijke stad Kamenets Podolski aan deze rivier veroverden. Nu vechten zij in Boekovina, de provincie in het Noordoostelijk deel van het oude Roemenië. Czernowitz, de hoofdstad van deze provincie en op twee na de grootste stad van Roemenië, zal wel spoedig vallen, nu de Russen er reeds vlak bij zitten. Ook hier is de rivier de Proet reeds bereikt.

Konev bereikte haar dus slechts één dag vroeger dan Zjukov. Het is niet bekend of een van beiden reeds de oversteek heeft gewaagd.

Diep in de Oekraïne vechten de strijdkrachten van Generaal Malinovsky in de buitenwijken van Nikolaev.

Van Italië is weinig te vermelden. De Geallieerde luchtmacht blijft er evenwel actief. De laatste dagen heeft men Rome met rust gelaten, hoewel niet bekend is of dit het gevolg is van de verzoeken, die van verschillende zijden worden gedaan om de Eeuwige Stad te sparen. Maar de Duitsers houden er nog danig huis. Tegen het executeren van de Italiaanse gijzelaars heeft het Vaticaan een protest ingediend.

Zjukov invadeert Boekovina.

Kamenets Podolski veroverd; gevechten in buitenwijken van Nikolaev.

Hevig Duits bombardement op Bristol.

ROMMELS HOOFDKWARTIER IN BREDA.

DE ONTWIKKELING VAN HET RUSSISCH OFFENSIEF.

Veldberichten delen mede, dat de Russische troepen zijn opgerukt tot binnen vier kilometer van Czernowitz (Cernauti), vóór de oorlog hoofdstad van de Roemeense Boekovina, terwijl verder naar het Zuiden zij de stad Skulyana aan de rivier de Proet veroverden op 16 kilometer ten Noord-Oosten van Iasa (Jassy), een strategisch spoorwegcentrum.

De verovering van Sadagura vlak aan de overzijde van de Proet tegenover Czernowitz, was het hoogtepunt van een opmars over een afstand van 37 kilometer in Boekovina van de Dnjester uit door Maarschalk Grigori K. Zjukovs 1e Oekraïne-leger. Een geheel Hongaars regiment werd hierbij uitgeroeid.

Skulyany werd bestormd door de troepen van Maarschalk Ivan S. Konevs 2e Oekraïne-leger. Door deze twee verrichtingen hebben de Sovjet-legers de Noordelijke oever van de Proet bereikt over een afstand van 130 kilometer en schijnt een oversteek van de rivier naar Roemeens grondgebied elk ogenblik te kunnen plaats vinden. Zjukovs invasie van Boekovina werd voorafgegaan door een nieuwe oversteek van de Dnjester, waardoor de [illegible] wijze gesplitst werd. Deze defensie was gebaseerd op de spoorlijn Bucuresti-Czernowitz-Lwów. De opmars bracht de voorhoede van het Rode leger binnen 44 kilometer van Roemenië's Noordelijke grens, zodat de Russische druk op een der vazallen van de as zeer is toegenomen. In zijn opmars naar Czernowitz spreidden Zjukovs troepen zich Westwaarts uit om Koropets te veroveren op 32 kilometer ten Oosten van de grote kruispunten Stanislavow en Gorodenko, vlak aan de overzijde van de Dnjester in de provincie Stanislavsky. Hierdoor kwamen de Russen nabij de uitlopers van de Karpaten en vergrootten zij de bedreiging voor de linkervleugel van de vijandelijke linie aan de Proet.

Kamenets Podolski, op 65 kilometer ten Noord-Oosten van Czernowitz en een belangrijke sterkte aan de Dnjester, viel door Zjukovs veteranen, terwijl de stad Buzovitsy op 32 kilometer ten Zuid-Oosten ervan door Konevs leger bestormd werd.

Andere troepen van Zjukov hameren tegen het omsingelde Tarnopol op 110 kilometer ten Oosten van Lwów en op 132 kilometer ten Noord-Westen van Czernowitz. Hier biedt het nazie-garnizoen nog verzet binnen de stalen ring van het Rode leger, doch zijn situatie lijkt hopeloos. Aan het meest Oostelijke einde van het lange front vecht het 3e Oekraïne-leger van Generaal Rodion Y. Malonvsky reeds in de buitenwijken van Nikolaev (Moskou, (AP) 28.3).

ONTRUIMING VAN DE KRIM?

De Britse radio deelde mede, dat practisch een gehele Roemeense divisie verdronken is als gevolg van een aanval, welke in de nacht van Donderdag door Russische duikboten werd gedaan op een Roemeens convooi, dat troepen van de Krim ontruimde (New York, (AP) 27.3).

DE LUCHTSTRIJD.

Na de hevige aanval van Zon- [illegible] quito's van de Raf in de afgelopen nacht doelen in het gehavende Ruhrgebied aangevallen zonder daarbij verlies te lijden, terwijl de Luftwaffe een harer hevigste aanvallen van de laatste twee jaren buiten Londen deed. De Duitsers maakten bekend, dat het belangrijkste doel van hun aanval de havenstad Bristol was.

Duitse vliegers wandelden een politie-station binnen en gaven zich over aan huishouders in het Zuid-Westen van Engeland nadat 8 hunner vliegtuigen neergeschoten werden door de vinnige nachtjagers van de Raf en het hevige gordijnvuur van het luchtdoelgeschut dat 8 personen doodde en 16 verwondde toen een defectieve granaat door een dak in Wales viel.

De Duitsers vielen verschillende doelen aan in het Zuiden van Wales en in het Zuidelijk en Zuidoostelijk deel van Engeland. Een vijandelijk vliegtuig werd onderschept en vernield door een Mosquito van de Raf boven het Kanaal vlak nadat het de Franse kust achter zich liet. Twee andere werden neergeschoten door den Australischen Wing Commander Keith Hampshire. Een aanvaller stortte neer aan de rand van een dorp en een vijandelijke vlieger, die per valscherm omlaag kwam, werd gevangen. Men zoekt nog naar drie anderen.

De aanval der Mosquito's van de afgelopen nacht was de twintigste, die zij in deze maand uit-voerden. Hun campagne tegen de ontwrichte industrie-centra heeft blijkbaar ten doel elke poging om deze te doen herleven — waarvan op verschillende plaatsen o.a. Essen tekenen waren — te ontmoedigen. Op 11 Maart vielen de Mosquito's Hamburg aan, welke stad practisch ongemoeid gelaten was sedert de bestoking van de vorige zomer. In die tussentijd werden nog „herinneringsbezoeken" gebracht aan zulke gehavende centra als Dusseldorf en Dortmund (Londen, (AP) 28.3).

CRITIEK OP CHURCHILLS REGERING

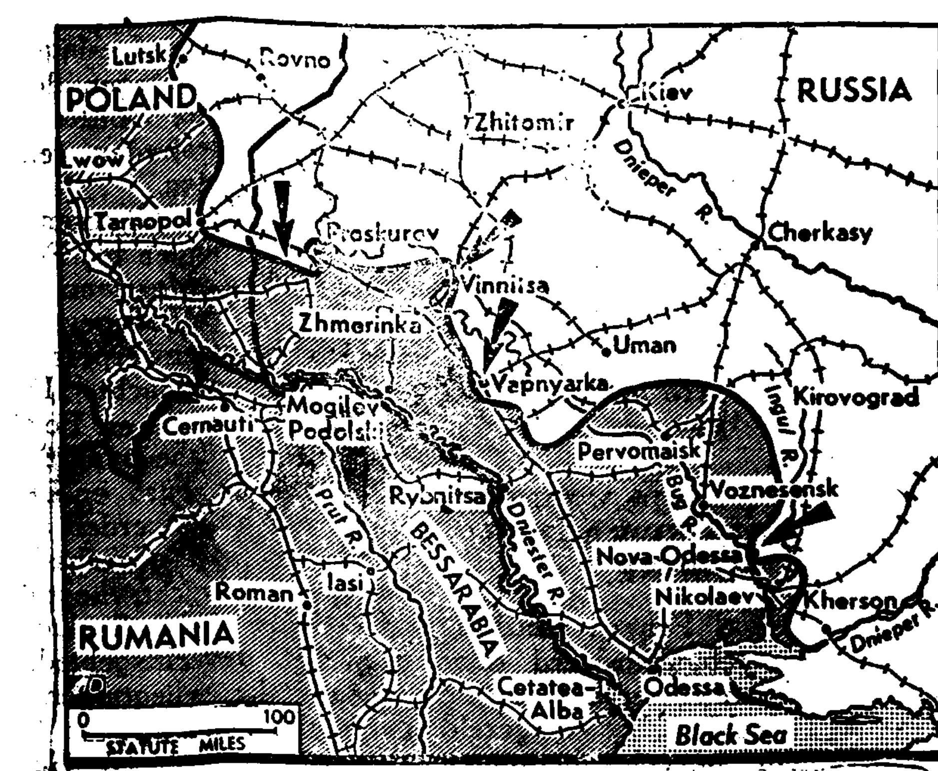
Er is een toenemende critiek op de Churchill-regering te bespeuren, terwijl berichten de ronde doen, dat de Premier van plan is zijn cabinet te herzien.

Volgens de laatste berichten is het mogelijk, dat Anthony Eden zal aftreden als Minister van Buitenlandse Zaken en dat Lord Beaverbrook naar een andere post zal worden overgeplaatst van zijn huidige als Lord Geheimzegelbewaarder. De berichten zeiden, dat Eden ontevreden is omdat het vaststellen van de buitenlandse politiek grotendeels door Churchill wordt overgenomen. Ingeval hij mocht aftreden, gelooft men, dat zijn meest waarschijnlijke opvolger Lord Cranborne zal zijn, Secretaris voor de Dominions en leider van het Hogerhuis. Het antwoorden op de critiek in eigen land maakte een groot deel uit van de rede, welke Zondag door den Premier gehouden werd, (Londen, (AP) 27.3.)

DE HONGAARSE SITUATIE.

Volgens berichten uit de Balkan, die door diplomatieke kanalen in Madrid ontvangen worden hebben duizenden manschappen van het Hongaarse leger in de vallei van de rivier de Drava hun officieren gevolgd naar het gebied dat door Tito beheerst wordt.

Volgens deze berichten ontsnapten de troepen met hun uitrusting nadat de Duitsers arriveerden. In vele gevallen moesten kleine detachementen zich al vechtende een weg naar buiten banen tegen Duitse patrouilles. Er zouden weinig deserties van grote strijdkrachten zijn geweest, doch wel een gestadige uittocht van compagnieën en pelotons volgens een vooruit vastgesteld plan van verzet in geval van een Duitse bezetting. De jongere officieren van het Hongaarse leger zouden hieraan hebben samengewerkt met de politieke, industriële en agrarische leiders van de Hongaarse partijen die trouw bleven aan Premier Nicholas Kallay en weigerden om Sztojay te erkennen. Het enige bericht, dat de Hongaarse Gezant in Madrid, Francisco Ambaro uit Boedapest van het Sztojay-cabinet ontving, was de mededeling, dat hij geen Hongaars burger meer is. Ambaro maakt zich hierover geen zorgen, aangezien hij reeds enkele dagen geleden weigerde Sztojay en zijn vrienden te erkennen als de officiële Hongaarse regering. (Madrid, (AP) 27.3)

De pijlen wijzen de richting van de Russische opmars aan. In de buitenwijken van Nikolaev wordt nu reeds gevochten na de verovering van Nova-Odessa.

Reserve-officieren en mobilisatie 1939.

STAATSLEGER GEWENST.

VERJONGING IS NODIG OP ELK GEBIED

door
E. C. J. M. VAN DE LAARSCHOT,
Eerste Luitenant der Infanterie, K.N.L.

Luitenant E. C. J. M. van de Laarschot, de bekende beroeps-officier, vervolgt hierbij zijn studie over de reserve - officieren. Luitenant van de Laarschot heeft vroeger in het periodiek Lux No. 2 van September 1943 reeds aandacht besteed aan verschillende belangrijke factoren in de opleiding der beroepsofficieren, waarbij hij ook op tekortkomingen wees. In zijn artikel van verleden week Dinsdag en heden ontleedt hij de opleiding der reserve-officieren. — Redactie.

Waren de reserve-officieren ondanks de verleden week geschetste moeilijkheden toch voor hun taak berekend?

Bij het beantwoorden van deze vraag moeten direct twee punten buiten beschouwing worden gelaten en wel in de eerste plaats dat verschillende van deze officieren door de lange duur van de oorlog, reeds enige jaren onder de wapenen zijn en dus datgene wat zij door hun opleiding niet kon krijgen, thans te weten zijn gekomen, en in de tweede plaats de ijver en de toewijding van deze heren. Over het algemeen was deze zeer goed te noemen. Zij spanden zich in en trachtten er van te maken wat maar enigszins binnen hun bereik lag.

De gestelde vraag moet dus anders worden bezien en wel in deze zin: zouden deze officieren, die rustig als burger in de maatschappij werkzaam waren op de kantoren en in de bedrijven, toen de mobilisatie werd afgekondigd en zij moesten opkomen, over een dergelijke geoefendheid hebben beschikt, dat zij bijvoorbeeld binnen een week den vijand tegemoet hadden kunnen treden?

Welnu, over het algemeen moet men wel concluderen, dat de geoefendheid toen de mobilisatie afgekondigd werd, niet voldoende kan zijn geweest. Verwijt treft noch het Legercommando, noch den heren zelf. Strict genomen, was het dus, in militaire zin, niet geheel verantwoord om deze officieren den vijand — die zoals wij weten over superieure strijdkrachten en strijdmiddelen beschikte — tegemoet te laten treden.

Nederland heeft in zoverre nog geboft, dat de overrompeling niet tijdens of direct na de voltooiing van de mobilisatie kwam. Deze officieren hadden zich inmiddels beter kunnen inwerken. Terzijde kan worden opgemerkt, dat dit ook voor de beroepsofficieren van groot voordeel is geweest, daar zij in tijden niet zulke grote eenheden bijeen hadden gezien.

De enige conclusie hieruit te trekken is, dat de gevolgde richting niet de juiste kan zijn geweest en dat verandering nodig is. Hiervoor moge ik naar de conclusie verwijzen aan het eind van dit artikel.

Nog enige problemen.

Er zijn echter nog enige punten die de aandacht verdienen en dit zijn: Het opkomen in de vacanties en de bevorderingsregeling.

Vacantie en opkomst onder de wapenen.

Het is goed om ook eens na te gaan wat het meestal betekende voor deze officieren om op te komen. In vele gevallen bracht het toch met zich mede, dat zij hun vacantie of althans een groot deel daarvan kwijt waren. De vacantie die ieder mens nodig heeft om weer eens op verhaal te komen en om eens zijn gedachten op iets anders te kunnen zetten. Maar niet alleen was dit het vervelende van de zaak, ook het feit dat de kinderen in dezelfde tijden vacantie hadden, zodat ook voor deze de kans op ontspanning in gezinsverband was verkeken.

De reserve-officieren vonden het dus niet altijd even prettig om op te komen en zij moeten bepaald een wrevelig gevoel gekregen hebben, als zij, eenmaal onder de wapenen zijnde, dan nog niet eens met hart en ziel konden werken aan de voor hun weggelegde taak, omdat er veel te veel officieren tegelijk waren opgekomen.

Hiervoor dient een oplossing te worden gevonden. Ik wil niet beweren dat de werkgevers alle lasten zullen moeten dragen, maar er moet m.i. een redelijke vacantie overblijven en indien dit nodig blijkt, zal dit zelfs wettelijk moeten worden geregeld.

Ik heb nu aangenomen dat er vacantie was, maar velen hebben hier geen recht op en wij weten al te goed hoe een werkgever er op reageerde als er vrij gegeven moest worden voor opkomst voor vervolg of herhalingsoefeningen. Gelukkig waren er ook vele goede werkgevers, die een ruim standpunt innamen.

Herinneren wij ons nog de advertenties waarin voorkwam dat zij, die vrij van militaire verplichtingen waren, de voorkeur genoten?

Bevorderingsregeling.

Bij de reserve-officieren was de promotie al even slecht als bij de beroeps. Vanzelfsprekend, daar men het bevorderen van deze categorieën gekoppeld had.

Het is maar een matig gezicht, als men oude kapiteins nog met een compagnie door het veld ziet zeulen. En het woord bepaald fnuikend voor de goede geest als men weet, dat voor dit commando berekende luitenants niet bevorderd kunnen worden, omdat het bevorderingssysteem te veel op ouderdom is afgesteld.

Wij kunnen ons gerust eens afvragen of een reserve-kapitein, die het gehele jaar op een kantoor werkzaam is, werkelijk in staat zal blijken te zijn om op zijn 45ste of 50ste jaar nog een compagnie aan te voeren in het moderne gevecht. Het antwoord zal moeten luiden, voor eenieder die maar een beetje op de hoogte is: neen: Wij mogen deze mensen er niet meer aan wagen. Jongere krachten moeten hun plaats innemen, terwijl dezelfde kapiteins, mits tijdig bevorderd en er voor capabel, goede diensten in een hoger commando zal kunnen verrichten.

Dit is trouwens een algemene fout van ons Leger: het is te oud. Verjonging is noodzakelijk. Ook voor de beroepsofficieren geldt dit. De bevordering is te langzaam, staat vaak geheel stil, met steeds weer de dreiging van nonactiviteit, en in te weinig bevordering bij keuze. Dit alles geeft direct zijn weerslag bij de bevordering van de reserve-officieren.

Na de oorlog zal dus ook dit onderwerp ter sprake moeten worden gebracht en het is te hopen dat men dan het onschatbare voordeel van een jonge aanvoering, buiten de militaire kringen beter zal inzien.

Indien Nederland een Leger zal blijven behouden, hoofdzakelijk bestaande uit dienstplichtigen — hetgeen niet te hopen is — met een kleine kern van beroepspersoneel, dan zal een grondige verandering nodig blijken te zijn ten aanzien van beide categorieën officieren.

Zal de algemene situatie na de oorlog er toe leiden, dat er een beroeps- of een kaderleger wordt gevormd, **dan zal het nog meer dan ooit nodg zijn om een algemene verjonging door te voeren.**

Zeker is het, dat het volk, geleerd door deze oorlog, zal moeten beseffen, de plicht te hebben, aan de militaire overheden de macht te geven om zowel de reserve-officieren als de dienstplichtigen, degelijker op te leiden.

CONCLUSIES.

Het kan zijn nut hebben, om aan het eind van een artikel als dit, enige conclusies te trekken. Wellicht zouden enige daarvan kunnen dienen voor de samenstelling van een schema voor een nieuw Leger.

I

Na de oorlog moet er ernstig naar gestreefd worden om een beroepsleger samen te stellen. Zo'n Leger heeft behalve de reeds eerder genoemde voordelen nog enige andere eigenschappen, waardoor de wenselijkheid van de oprichting wordt beklemtoond. Deze zijn:

a. uit militair-technisch oogpunt is het Leger ver te verkiezen boven welke andere vorm dan ook. Men kan op een dergelijk instrument rekenen.

b. door de oprichting van een dergelijk Leger, zal de burgerij niet langer meer worden lastig gevallen. Wij weten dat de dienstplicht de Nederlanders toch al niet ligt. Wel zullen zij daartegenover de financiële lasten te dragen krijgen, doch die dragen zij nu ook al in veel sterkere mate dan zij zelf wel vermoeden.

c. van dit Leger zal een instrument gemaakt kunnen worden, dat in alle Staatsdelen kan optreden. Men zal moeten trachten om tot één groot Leger te komen.

d. voor de handhaving van orde en rust binnen het Koninkrijk is dit Leger zeer geschikt, daar het niet zo mede leeft met de sociale stromingen onder het volk. Nu hebben wij immers een volksleger.

Mocht echter de oprichting van een dergelijk Leger niet mogelijk zijn, dan zal ongetwijfeld het Kader-Leger, waarbij de nadruk is gelegd op het Kader, het meest aan de geuite wensen tegemoet komen.

II

Indien in het toekomstige Leger reserve-officieren zouden worden ingeschakeld — ik denk hierbij aan het Kaderleger — dan zal met de volgende factoren rekening moeten worden gehouden:

a. er zal een scherpe selectie moeten worden toegepast en die niet alleen door een lichamelijke keuring. Er moet een garantie bestaan dat alleen de best geschikten zullen worden opgeleid tot reserve-officier, Hierdoor kan het peil van de beroepsofficieren het meest worden benaderd. Blijkt tijdens de opleiding, dat een candidaat niet aan de gestelde voorwaarden voldoet, dan zal hij direct moeten worden verwijderd. Deze eisen dienen ook voor de verdere diensttijd te gelden.

b. de opleiding zal een langer periode in beslag moeten nemen. Dezerzijds wordt gedacht aan een opleiding van anderhalf jaar op de verschillende scholen voor reserve-officieren, waar zij met de rang van sergeant afkomen.

Daarna zal in aansluiting hierop een detachering moeten volgen bij het regiment van ten minste 3 maanden. Is deze periode met goed succes doorlopen, dan kan de persoon in quaestie het volgende jaar als vaandrig opkomen en in deze rang ten minste 8 weken onder de wapenen blijven. Het jaar daarop kan de benoeming tot reserve tweeden luitenant volgen.

Is het eenmaal zover, dan zullen deze heren elk jaar ten minste 4 weken moeten opkomen. Hierbij zijn de cursussen niet medegeteld. Die kunnen eventueel op andere tijden, des noods in de avonduren worden gegeven.

c. de reserve-officieren zullen moeten kunnen worden uitgezonden naar de overzeese Staatsdelen.

d. de eisen voor de bevordering zullen verzwaard moeten worden, doch daarentegen zal de promotie sneller moeten geschieden. Om de gedachten te bepalen, zullen luitenants, die op hun 35ste jaar nog geen kapitein zijn en dit ook niet meer kunnen worden, omdat zij niet geschikt werden beoordeeld, ontslagen moeten worden.

e. er zullen gunstiger voorwaarden moeten worden geschapen voor opkomst onder de wapenen en wel in die zin, dat opkomst tijdens de vacanties zoveel mogelijk wordt vermeden.

f. er zullen waarborgen moeten worden geschapen, dat, nu het aantal reserve-officieren natuurlijk niet zo groot zal zijn, de werkgevers hierin geen belemmering zullen zien bij eventuele sollicitaties naar betrekkingen met andere woorden, men mag niet van een betrekking worden uitgesloten of bij voorkeur niet worden genomen, omdat men zijn plicht tegenover zijn land vervult.

g. de bezoldiging zal aanmerkelijk moeten worden verbeterd, zodat eventuele schade tot een **minimum wordt teruggebracht.**

Slot: De Nederlander staat er om bekend, dat hij van degelijkheid houdt. Laat hem dan deze goede nationale eigenschap ook in gedachte houden bij de samenstelling van ons toekomstig Leger.

DE PAUS ZAL SPREKEN.

De radio van Rome maakte bekend, dat Zijne Heiligheid de Paus zal deelnemen aan de plechtigheden op Witte Donderdag en Goede Vrijdag in de Sixtijnse Kapel, doch dat zij een „plaatselijk karakter" zullen dragen. Ook werd gezegd, dat de Heilige Vader ter gelegenheid van Pasen een redevoering zal houden, doch de tijd van de uitzending werd niet bekend gemaakt (Londen, (AP) 27.3).

Dit is de vierling van Heanor, Derbyshire, Engeland. De moeder is de 23-jarige Nora Carpenter. Boven ziet men Mac Donald (links) en Michael. Beneden: Maureen (links) en Madeleine MacDonald is intussen overleden.

Waardigheid, waardigheid, Pierre — het is nu te laat."

Buitenland.

KAISER OVER VENEZUELA.

De Noordamerikaanse industrieel Henry J. Kaiser maakte bekend, dat de Venezolaanse regering hem uitgenodigd heeft om deel te nemen aan een groots program voor de industrialisatie van Venezuela „op een schaal welke veel groter is dan ik ooit had kunnen dromen toen ik mijn twee voornaamste helpers erheen zond om de toestand te bestuderen. Wat mijn twee ingenieurs mij vertelden bevestigt mijn mening, dat de mogelijkheden van zelfontwikkeling in Venezuela practisch onbegrensd zijn. Wij hebben altijd geweten dat het een ontzaggelijk rijk land was maar bij nader onderzoek werden onze ogen werkelijk geopend. Wat betreft de volgende stap kan worden gezegd, dat ik onzen ingenieurs gevraagd heb plannen te ontwerpen en zodra zij gereed zijn zal ik deze aan President Medina voorlezen. (New York, (AP) 27.3)

RUSSISCH COMMUNIQUE.

„De troepen van het 1e Oekraïne-front vervolgden hun offensief en veroverden de districtscentra van het Tarnopol-gebied de steden Monastyrisje, Korapets en Zolotov-Potok, de districtscentra van het Kamenets-Podolski gebied de steden, Yermolinsy, Smotrisj, Vainkovitsy, Novaya Usjitza en Dolzjok en 80 andere plaatsen. De troepen van dit front, die de Dnjester op succesrijke wijze overstaken, hebben het districtscentrum van het Stanislav-gebied de stad en het grote spoorwegstation Gorodnok, en de districtscentra van het Czernovitz (Cernauti) gebied de steden Zastavny en Saldura veroverd.

De troepen van het 2e Oekraine-front vervolgden de ontwikkeling van hun offensief tussen de Dnjester en de Proet en veroverden de districtscentra van de Moldavische Republiek de steden Vritsjany en Kulyany alsook meer dan honderd andere plaatsen. Ten Westen en Zuid-Westen van Pervomaisk vervolgden onze troepen hun offensieve gevechten, waarbij zij het districtscentrum van het Odessa-gebied Savrain alsook 30 andere plaatsen veroverden.

In de richting van Nikolaev veroverden onze troepen de plaatsen Volovnaya, Matveyevka Tsjernovka en Vodopoi en vechten zij in de buitenwijken van Nikolaev.

In andere sectoren van het front heersten gevechten van plaatselijk belang. Op 26 Maart ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 28 Duitse tanks. 18 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 27.3).

KAMENETS PODOLSKI VEROVERD.

In een dagorder, welke aan Maarschalk Zjukov gericht was, maakte Stalin bekend dat de troepen van het 1e Oekraïne-front op 26 Maart als gevolg van een krachtige aanval met tankformaties en voetvolk de belangrijke stad Kamenets Podolski aan de Dnejster veroverd hebben (Moskou (AP) 27.3).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

„Het eiland Ponape werd op 25 Maart gebombardeerd door Mitchell bommenwerpers van de 7e leger-luchtmacht, vergezeld van Corsair gevechtsvliegtuigen der marineluchtmacht. De aanvallende vliegtuigen werden onderschept door 15 0-jagers. Vier jagers werden neergeschoten en een werd waarschijnlijk neergeschoten. De Corsair gevechtsvliegtuigen beschoten de startbanen. Men stiet op een intensief afweervuur. De atol Ujelang werd ook beschoten door deze vliegtuigen. Dezelfde dag bombardeerden Ventura patrouille-vliegtuigen van de marine-luchtmacht, 2 Mitchel bommenwerpers van de 7e leger-luchtmacht en Dauntless duikbommenwerpers met een escorte van Corsair gevechtsvliegtuigen van de marine-luchtmacht vier vijandelijke atollen in de Marshall-groep. Er werden branden gesticht en hevige ontploffingen waargenomen. Al onze vliegtuigen keerden van al deze verrichtingen terug" (Washington, (AP) 27.3).

DE BESTOKING VAN RABAUL.

Rabaul, thans geïsoleerd, wordt systematisch met de grond gelijkgemaakt in een nieuwe phase van de luchtkrijg welke gericht is op de opslagplaats, winkels, barakken en andere gebouwen. Meer dan 70 ton aan brisant- en brandbommen werden Vrijdag en Zaterdag op deze doelen geworpen en 145 gebouwen van alle soorten en grootten werden vernield of beschadigd, volgens het communiqué van MacArthur. Vorige aanvallen waren voornamelijk gericht op de vijf grote vliegvelden van Rabaul. Wewak aan de Noordoostelijke kust van Nieuw Guinea werd nog eens aan een verschrikkelijke bestoking onderworpen. De vliegvelden, opslagplaatsen en de waterkant werden getroffen, kanonstellingen werden tot zwijgen gebracht en grote banden werden gesticht. Een vrachtschip van duizend ton en zeven schuiten werden tot zinken gebracht of beschadigd. (Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 28.3)

DE STRIJD IN BRITS INDIË.

Het communioué van Zuid-Oost Azië meldt, dat de Japanse strijdkrachten, die door de Somra-heuvels binnen de grens van Brits-Indië opdringen, vastberaden aanvallen doen in de omgeving van Ukhrul, op 50 kilometer ten Noord-Oosten van Imphal.

Intussen vervolgen de Geallieerde troepen ten Zuiden van Imphal de verrichtingen om de Tiddim-Imphal weg, waarlangs de Japanners zich gestadig in Noordelijke richting voortbewogen sedert de oversteek van de Birmaanse grens, op te ruimen (New Delhi, (AP) 28.3).

COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

„Te land: Drie kleine aanvallen op onze stellingen op het strandhoofd van het Geallieerde 5e leger werden afgeslagen, evenals een aanval tegen de Franse troepen aan het hoofdfront. Onze patrouilles bestreden den vijand aan alle fronten.

In de lucht: Gisteren werden de spoorbruggen te Peggibonsi aangevallen. Marciano en Sette Bagni werden aangevallen door zware bommenwerpers van de tactische luchtmacht. De vliegvelden te Rimini en Forli en de vijandelijke scheepvaart voor de Dalmatische kust en de Westkust van Italië werden aangevallen door onze gevechtsbommenwerpers. Gevechtsvliegtuigen onderhielden patrouillevluchten boven het gevechtsgebied. Twee vijandelijke vliegtuigen werden vernield en drie onzer toestellen worden vermist. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde ongeveer 1400 enkelvluchten uit boven het gevechtsgebied. Ongeveer 65 vijandelijke vliegtuigen waren actief" (Napels, (AP) 28.3).

FASCISTEN WORDEN VERWIJDERD.

Een verregaande zuivering vindt thans plaats in de provincie van Napels waarbij alle verdachte fascisten worden verwijderd van posten in regeringsdienst en semi-officiële instellingen. Reeds 690 zijn afgezet. Allen zijn houders van hoge eretekens of posten, welke door de fascistische partij geschonken werden, waaronder de Vice Praefect Frederico Daiuto en de waarnemend Procureur Generaal van de provincie Attilio Inglese. 29 Werden gewoon ontslagen, de rest werd geschorst en zal nog worden verdoen functionneren, het wense-Dortmund(Londen, (AP) 28.3).

Dis is Nora Carpenter, moeder van de vierling welke te Heanor in Engeland geboren werd.

NOG EEN OPROEP OM ROME TE SPAREN.

Zijne Hoogwaardige Excellentie Manuel Arteage, Aartsbisschop van Havana, bekrachtigde de oproep der Aartsbisschoppen van de Verenigde Staten, Colombia en Peru aan Roosevelt om Rome te sparen voor een „oorlogsramp". In een verklaring aan de Associated Press zeide de Aartsbisschop, dat hij het volkomen eens is met de eisen, dat Rome behoed worde „tegen een verwoesting, waarvoor de mensheid nooit getroost zal kunnen worden en waarvan de stad nooit hersteld zou kunnen worden voor de toekomstige generatie" (Havana, (AP) 27.3).

AANVAL OP VIJANDELIJKE VLIEGVELDEN.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat grote strijdkrachten van Liberators en Vliegende Forten de Duitse vliegvelden in het Zuidwestelijk en Centrale deel van Frankrijk hebben aangevallen. Het was de 21e aanval der Noordamerikanen in deze maand. Zeer grote strijdkrachten van gevechtsvliegtuigen escorteerden de bommenwerpers. Hiertoe behoorden Lightnings, Thunderbolts en Mustangs van de 8e en 9e luchtmachten (Londen, (AP) 27.3).

MEDEDELINGEN VAN DE GAULLE.

In een toespraak, welke duidelijk gericht was aan het adres van Washington en Londen deelde Generaal Charles de Gaulle aan de Raad van Advies mede, dat hij niets weet over de buitenlandse plannen voor het Franse bewind na de invasie, aangezien Frankrijk „van niemand lessen nodig heeft" in de democratie. Dit zeide hij bij de debatten over de plannen voor een tijdelijke regering. De Gaulle liet blijken, dat de Geallieerden hun handen moeten afhouden van de Franse regering wanneer zij het vasteland binnenvallen. Zijn opmerkingen werden gemaakt terwijl Londen en Washington nog overwegen welke mate van erkenning zij zullen geven aan het Franse comité bij het bestuur over Frankrijk.

De Gaulle zeide tot de leden van de Raad van Advies, dat zij slechts de wil van de natie moeten overwegen bij het vormen van een tijdelijke regering, aangezien „Frankrijk de vrijheid aan de wereld gaf en nog haar kampioen is en niet behoeft te luisteren naar wat buiten zijn grenzen wordt gezegd over zijn eigen bestemming." (Algiers, 27.3)

Dit kaartje toont waar Noordamerikaanse troepen de aanval openden op het eiland Manus in de Admiraliteitsgroep. Lorengan is reeds door hen veroverd. Het bijkaartje toont de positie van Manus (A) met betrekking tot Werwak (B) en Rabaul (C), welke wederom door de Geallieerde luchtmacht zijn bestookt.

WIJ ONTVINGEN

„Hou en Trouw" is met een extra-nummer uitgekomen ter gelegenheid van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana aan Curaçao. De inhoud is een verslag over het bezoek aan alle eilanden en tevens aan Caracas. Aangezien alles bij elkaar staat is dit nummer zeer handig voor dengenen — hoofdzakelijk natuurlijk de jeugd — die de herinnering aan deze voor Curaçao zo belangrijke gebeurtenis willen bewaren. Het nummer is met verschillende foto's verlucht.

Curaçao.

DE A.S. INTERLANDEN — WEDSTRIJDEN.

Aangezien de interlanden-voetbalwedstrijden zo dicht voor de deur staan, lijkt het ons geschikt een korte samenvatting hiervan te geven.

Zoals bekend wordt gespeeld tussen de vertegenwoordigende elftallen van Aruba, Curaçao, Haïti en Venezuela: het zal de eerste keer zijn dat het nationaal elftal van Haïti hier uitkomt. Volgens het voorlopig programma zal als volgt worden gespeeld:

1 April Aruba — Venezuela
2 April Curaçao — Haïti.
5 April Haïti — Venezuela
8 April Aruba — Haïti
9 April Curaçao — Venezuela
10 April Curaçao — Aruba.

De wedstrijden zullen op het CBLO stadion op het Rif worden gespeeld en, met uitzondering van de eerste, steeds des namiddags om half vijf aanvangen.

De reeks zal op 1 April worden geopend met een defilé voor Zijne Excellentie den Gouverneur, waaraan een groot gedeelte der C.V.B.-verenigingen alsmede de vier landenploegen zullen deelnemen. De padvinders zullen als vlagdragers fungeren en, met enig ceremonieel, een ere-wacht vormen op de vlaggemasten van laatstgenoemde ploegen terwijl de vertegenwoordigers van deze ploegen onder net spelen van de desbetreffende volksliederen, hun landsvlag zullen hijsen.

Na deze officiële plechtigheid zullen de deelnemers in handen van Zijne Excellentie de Gouverneur de Oympische Belofte afleggen. Voor deze middag is het aanvangsuur precies op kwart vóór vier n.m. gesteld.

De Consuls-Generaal van Haïti en Venezuela hebben welwillend een tropee ter beschikking van de winnende ploeg gesteld.

Ook kan nog worden medegedeeld dat Zijne Excellentie de Gouverneur welwillend heeft toegestemd na afloop van de laatste wedstrijd de tropee aan het winnend elftal uit te reiken waarna op officiële wijze de vlag zullen worden neergehaald, die van de winnende ploeg het laatst.

Dank zij de biezondere medewerking van het Rode Kruis, zullen de bezoekende elftallen verblijven in het Hoofdgebouw van deze instelling.

De wedstrijden waaraan Aruba en Curaçao deelnemen, zullen over de Curom worden uitgezonden en wel in het biezonder ten gerieve van onze Arubaanse buren, aangezien de Curaçaose voetbal-enthousiasten de wedstrijden toch liever zullen willen zien dan beluisteren.

Bezoekers worden aangeraden van de vóór-verkoop gebruik te maken teneinde wachten aan de loketten te voorkomen; kaarten verkrijgbaar bij A. D. Jonckheer, Brionplein, de Jongh's Sporthuis, Punda en Otrabanda, W. F. H. Hoogenbergen, Rodeweg, Jossy Capriles, El Chico, Bredestraat, Punda en den Kapper te Emmastad.

Tenslotte kan nog worden medegedeeld dat gedurende de rust van de wedstrijden van 2 en 9 April, resp. een 4 x 100 meter en een 4 x 200 meter estafette zal worden gehouden.

CROWN LIFE MAN OP CURAÇAO.

Dezer dagen arriveerde op Curaçao de Heer E. J. S. Brown, Directie-lid en Inspecteur der Agentschappen van de Crown Life Insurance Company van Toronto. De Heer Brown bracht een bezoek aan den Heer Charles I. Gonsalves, vertegenwoordiger van de genoemde verzekeringsmaatschappij in Nederlands West-Indië. Vijf jaren geleden werd reeds een bezoek aan Curaçao gebracht door den Heer Brown en hij is opgetogen over de vele verbeteringen die intussen hier hebben plaatsgegrepen.

MUZIEK IN „TRIANON".

Sedert enige tijd musiceert elke Zaterdag- en Zondagavond in de club Trianon, het bekende café-restaurant aan de Pietermaaiweg tegenover het In.-Cu.-paleis een strijkje onder leiding van Albert Palm van het Curaçaos Philharmonisch Orkest. Het is werkelijk een verademing dat er zo een gelegenheid is weer eens beschaafde muziek te horen. In de grote zaal zit Palm aan de piano en met hem spelen twee violisten. Men neemt Europese stukken en soms ook Curaçaose stukken, die zoals binnenkort in ons blad zal worden uiteengezet, gemaakt zijn aan de hand van de Europese stukken. Rustig en beschaafd speelt er een strijkje op Curaçao en bijna niemand die het weet. Dit zijn mensen, die zichtbaar pleizier erin hebben te musiceren en zij doen denken aan die mooie oude tijd, toen de Curacaoënaars samenkwamen in de grote herenhuizen en elkander een avond vermeiden door om beurten wat te spelen. Nu eens geen jazz of knetterende radio of gramofoon die op Curaçao altijd te hard worden afgestemd, maar echte levende muziek. Symptomatisch voor Curaçao is het wellicht al, dat de aanwezige gasten na beëindiging van een stukje niet applaudiseren, zoals dit in Europa gewoon is. Zó is men hier al aan machinale muziek gewend. Men luistert immers niet eens! Dankbaar zijn wij voor de leiding van Trianon, die hiertoe het initiatief nam en ook doorzet, dankbaar zijn wij voor de drie spelers, die hun Zaterdag- en Zondagavonden hiervoor beschikbaar stelden. Dit is mooi cultureel werk. Werk dat in stilte geschiedt en dat niet van de daken verkondigd wordt, maar dat velen zullen weten te waarderen.

GESLAAGD.

Examen „St. Genesius".

Voor bovengenoemde Bond slaagden als Typiste: 1) Olga Martis; 2) Audrey de Jongh; 3) Ethel de Jongh. Afgewezen: 2.

Als Kantoorstenografe in de Nederlandse Taal (130 lettergrepen): 1) Annie Mendels; 2) Hayde Lamping; 3) Luisa Lovera; 4) etra de Jongh.

Als Kantoorstenografe in de Engelse Taal (100 lettergrepen): 1) Norma Curiel. Afgewezen: 2

WELWILLEND COMMENTAAR OP ELIAS.

In Haïti bestaat de gewoonte dat vreemdelingen, die de hoofdstad bezoeken, hun opwachting maken bij de verschillende dagbladredacties. Meester Eduard M. Elias, het Hoofd van de Gouvernementspersdienst in Curaçao, heeft deze gewoonte gevolgd. De pers van Port-au-Prince verbindt welwillend commentaar aan dit bezoek en wijst er op, dat het goed zou zijn, wanneer de banden tussen Haïti en Curaçao zouden kunnen worden aangehaald, vooral in economische zin. Een der dagbladen „Le Nouvelliste" spreekt de hoop uit, dat na de oorlog toeristen uit Curaçao, die behoefte hebben aan rust in de mooie natuur en de hoge zuivere lucht der Haïtiaanse bergen naar Haïti zullen komen (Aneta).

SHELL UNION OIL CORPORATION.

Gisteren was sprake (blz. 1, kolom 5) van het jaarlijks verslag van de „Shell". Men deelt ons hieromtrent mede, dat dit de „Shell Union Oil Corporation" is.

KAARTVERKOOP VADERTJE LANGBEEN.

Het bestuur van het Algemeen Nederlands Verbond verzoekt ons mede te delen, dat hedenmiddag van 16 tot 18 uur in de hal van het theater Roxy toegangsbewijzen verkrijgbaar zullen zijn voor de voorstellingen van heden- morgenavond van Vadertje Langbeen.

Bovendien worden ook aan de zaal voor zover nog beschikbaar, kaarten verkocht. Verder verzoekt het bestuur ons mede te delen, dat de voorstellingen precies om 20 uur beginnen en iedereen wordt derhalve verzocht op tijd aanwezig te zijn en zijn plaats te hebben ingenomen.

HAITI — CURAÇAO.

De Haïtiaanse pers besteedt grote aandacht aan de voetbalwedstrijden, die in Curaçao zullen worden gehouden en waaraan een vertegenwoordigend Haïtiaanse elftal zal deelnemen. Berichten over het bezoek aan Curaçao staan schier dagelijks op de frontpagina's van de vijf dagbladen, die te Port-au-Prince verschijnen. Grote waardering wordt geuit voor de op Curaçao genomen maatregelen om het den Haïtiaansen voetballers zo aangenaam mogelijk te maken.

„Le Soir" schrijft, dat deze grote sportieve gebeurtenis er ongetwijfeld toe zal bijdragen de banden tussen Haïti en Curaçao te versterken (Aneta)

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Zondag aanstaande 2 April 15 uur Neptunus — Republiek. De erewedstrijd van Jong Bonaire gaat echter niet door.

DE BURGERWACHT VIERT FEEST.

Dezer dagen viert de Burgerwacht zijn tweejarig bestaan. De officiële herdenking had Zaterdagmiddag plaats met een wandelmars door de stad. Vooraf werd het populaire corps toegesproken door den waarnemend Algemeen Militair Commandant en vervolgens trokken de wachters der burgers onder leiding van hun commandant Marie A. J. Voncken door de stad met de muziek van de V.K.C. voorop. De burgers en burgeressen toonden veel belangstelling voor hun gewapende medeburgers, die hun reeds twee jaar lang meer rust en zekerheid gaven.

Bij het Oranjehotel werd de stoet ontbonden en een heildronk uitgebracht. Deze feestviering is door den Commandant vooral ook opgezet om de band van saamhorigheid tussen de leden te versterken.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Met verwijzing naar een gedeelte, dat over zijn persoon handelt, in uw beschrijving van het journalistiek leven in Curaçao, verschenen in uw nummer van de 23ste dezer, wenst ondergetekende, ter vermijding van eventueel misverstand, als verklarende aanvulling, bekend te maken, dat de scherpe critiek leverende caricaturen, die 12 jaren geleden in „De Onpartijdige" waren verschenen, indertijd door hem, op **jeugdige leeftijd, op verzoek van de toenmalige, aan hem bevriende redactie-leden, tegen betaling** waren gemaakt. De verantwoordelijkheid voor mogelijke gevolgen daarvan rustte geheel op de Redactie. Vandaar dat hij dan ook geen reden zag om toen gevolg te moeten geven aan het verzoek van den Gouvernements Secretaris en bood geen excuses aan.

Hij wenst dit te onderstrepen, aangezien dit niet bepaald duidelijk in uw verslag naar voren is gebracht.

Zijn overplaatsing van de C.P. I.M. naar Aruba hield geen verband met het bovenstaande en nam pas 3 jaren later plaats.

Ondergetekende wenst van deze gelegenheid gebruik te maken om u dank te zeggen voor den hem toegezwaaide lof in verband met de door hem uitgevoerde omslagtekening van „De Passaat".

O. E. van Kampen.

ONS KONINKRIJK

OVER DE CARAIBISCHE CONFERENTIE.

De Baltimore „Sun" schrijft onder de titel „De Caraibische eilanden werken samen".: Wat van grote betekenis is voor deze conferentie is het feit, dat deze eilanden nooit onderling overleg hebben gepleegd, maar als koloniën steeds naar het moederland keken: de Britse eilanden naar Londen, de Nederlandse naar Nederland, de Franse naar Parijs. En de eilanden die souverein waren zagen op naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika, eerder dan contact met andere eilanden te zoeken. Maar nu zij door de oorlog van toevoer afgesneden werden en hun markten verloren vinden zij elkaar. Onder leiding van de Engels-Noordamerikaanse Caraibische Commissie hebben zij vele vraagstukken, die opgerezen waren, weten op te lossen. De bedoeling van de huidige conferentie is verder te gaan op de ingeslagen weg en de weg te effenen voor na de oorlog. Indien deze West-Indische conferentie eindigt met het succes waarmee zij begon zal zij een mijlpaal zijn in de geschiedenis van de Caraïben en een les zijn die een nog grotere consequentie kan hebben (Aneta).

SURINAAMSE AFGEVAARDIGDEN TER RIJKSCONFERENTIE.

Twee van de drie afgevaardigden van Suriname ter Rijksconferentie, die na de oorlog gehouden zal worden, zullen door Mr. J.C. Brons waarnemend Gouverneur, aangeduid worden van een lijst van vier namen voorgelegd door de Staten. De derde afgevaardigde zal door den gouverneur worden benoemd op eigen gezag. De vier voorgestelde namen waren: Frederik Hendrik Lim Apo, Dr. Julius Cesar de Miranda, Jacques Adam Drielsma, Dr. Julius Willem del Prado.

EEN HALF MILLIOEN GEGAST.

Meer dan 500.000 personen, meest Joden, zijn door de Duitsers ter dood gebracht in de gaskamers van het Oswiechin-concentratiekamp in Polen. Het Poolse Ministerie van Voorlichting deelde mede, dat het juiste cijfer nog niet bekend is maar dat zeker 60.000 Nederlandse en Belgische Joden aldus het leven verloren. Alleen een kleine fractie van de geïnterneerde Joden is nog in leven. Onlangs zijn drie crematoria opgericht in dit kamp, waar 10.000 lijken per dag verbrand kunnen worden (Aneta).

MEVROUW LOUDON BEVALLEN.

Donderdagavond heeft Mevrouw Loudon, echtgenote van den Nederlandsen Ambassadeur te Washington het leven geschonken aan een jongen. Het kind woog 9 pond bij de geboorte: de moeder verkeert in goede gezondheid (Aneta).

Laatste Nieuws

— **De Russen** gaven uiting aan de hoop, dat Churchills redevoering — welke uitgebreid en opvallend werd gepubliceerd door de nieuwsbladen van heden — de spoedige opening van het tweede front voorspelt. Hoewel de Premier niet in biezonderheden zeide hoe de Britten en Noordamerikanen van plan zijn Hitler te pletter te slaan, zijn vele Russen van mening, dat ditmaal de verrichtingen werkelijk zullen beginnen en dat Churchill daarom zijn woorden voorzichtig moest kiezen. Zijn referte over vele valse alarms en schijnaanvallen vonden niet zoveel bijval omdat sommigen geloven, dat hierdoor de invasie langer zal worden uitgesteld.

— **Anthony Eden** deelde in het Lagerhuis mede, dat Groot-Britannië niet de bedoeling heeft aan de Russische of andere regeringen te vragen de Japanse Gezanten te verwijderen, gelijk in het geval van Ierland.

Hoe de Staten over de Landsradio- en Telefoondienst denken.

Dorpsgemeenschappen.

In het Voorlopig Verslag van de Curaçaose Begroting 1944 lezen wij nog het volgende:

De dure Landsradio- en Telefoondienst.

De radio- en Telefoondienst is een bedrijf, dat naar de mening van vele leden in de afdelingen, op commerciële basis dient te worden opgezet d.w. z. dat deze dienst niet alleen zichzelf bedruipend, doch zelfs renderend zal moeten wezen. Voor 's Landsradio- en telefoondienst werd in 1943 een kapitaalsuitgave gevoteerd van ƒ 885.000,—. Dit bedrag werd bij 2e suppletoire begroting verminderd met ƒ 194. 200,— en teruggebracht op ƒ 690.800,—. Op deze begroting wordt voor deze dienst aangevraagd het bedrag van ƒ 1.443. 700,—, zodat in de tijd van twee jaren aan de radio- en telefoondienst het bedrag van ƒ 2.134. 500,— zou worden besteed. De ontvangsten en bedrijfskosten van deze dienst voor de jaren 1943 en 1944 geraamd, tonen de volgende cijfers aan:

	ontvangsten:	bedrijfskosten:
1943	ƒ 874.500,—	ƒ 554.125,—
min 10% biezondere heffing telefoon-ontvangsten	„ 23.700,—	
	ƒ 850.800,—	ƒ 554.125,—
1944	ƒ 954.100,—	ƒ 776.525,—
min 10% telefoonontvangsten	„ 25.800,—	
	ƒ 928.300,—	ƒ 776.525,—

Behalve de reeds genoemde bedragen, werden in de jaren 1940, 1941 en 1942 respectievelijk de volgende kapitaalsuitgaven toegestaan voor de Landsradio- en telefoondienst: ƒ 191.600,—, ƒ 118. 500,— en ƒ 184.100,—. Indien deze tak van dienst op commerciële basis was opgezet, zou men allang gezien hebben, dat hij met verlies werkt, daar bovenvermelde cijfers zeer duidelijk aantonen, dat indien op redelijke basis werd afgeschreven, de ontvangsten niet voldoende zouden zijn om de uitgaven te dekken. Voor deze dienst wordt op twee achtereenvolgende begrotingen het aanzienlijk bedrag van ƒ 2.134.500,— aangevraagd. In de memorie van toelichting van deze begroting wordt medegedeeld:

„Nadat de thans geraamde werken zullen zijn uitgevoerd en de nieuwe installaties in werking zullen zijn gesteld, schijnen voorshands geen grote kapitaalsuitgaven terzake meer behoeven te worden gedaan. De thans aangevraagde werken en installaties vormen het sluitstuk van een algehele vernieuwing van beide diensten."

Er bestaat dus niet eens zekerheid, dat indien de aangevraagde gelden gevoteerd zouden worden, voorshands geen grote kapitaalsuitgaven terzake meer zullen behoeven te worden gedaan. Het wekte echter bij vele leden in de afdelingen verbazing, te vernemen, dat men bezig is met een gehele vernieuwing van deze twee diensten en dat de nu aangevraagde werken en installaties het sluitstuk vormen. De Staten zijn — aldus deden deze leden uitkomen — niet in de gelegenheid gesteld om zich uit te spreken over de wenselijkheid van deze vernieuwing, en zijn ook niet overtuigd, dat zulks noodzakelijk is. Jaar op jaar werden behoorlijke bedragen beschikbaar gesteld voor de Radio- en Telefoondienst. Men vroeg zich dan ook af, of in zulk een korte tijd de apparaten verouderen, dat weer tot modernisering moet worden overgegaan. Men kon ook niet inzien, waarom aan de radiodienst speciaal, een dergelijke uitbreiding dient te worden gegeven, als bij deze begroting voorgesteld. Een en ander leidde er toe, dat men in de afdelingen niet kon ontkomen aan de indruk, dat vooral op radiogebied, hier geëxperimenteerd wordt. Men wilde algemeen doen uitkomen, dat men er natuurlijk op gesteld is, dat de Curaçaose Radio- en Telefoondienst up to date is.

Echter waren de afdelingen er niet van overtuigd, dat in deze de juiste weg bewandeld wordt.

Zij verklaarden er bezwaar tegen te hebben, de grote sommen bij deze begroting speciaal voor de Radiodienst aangevraagd te voteren, alvorens nader van objectieve, deskundige zijde te zijn voorgelicht.

De Landsradio- en Telefoondienst eist dus, zoals nu opgezet, jaarlijks grote sommen. Verschillende leden brachten als hun mening naar voren dat als het Bestuur niet bij machte is de dienst op een goede commerciële basis te doen functionneren, het wenselijk is te overwegen of het niet in het belang van 's Lands schatkist zou wezen hem in een particulier bedrijf om te zetten.

De Telefoondienst moet beter worden.

Intussen, aldus merkten verschillende leden op, de telefoondienst op Curaçao behoeft verbetering, want hij voldoet niet. Het komt veel te veel voor, dat er geen verbinding verkregen kan worden, althans daarop te lang gewacht dient te worden. Wanneer dus een gedeelte van de bedragen, die voor de Landsradio- en telefoondienst aangevraagd worden, bestemd zijn om het normaal functionneren van de telefoon op Curaçao te bevorderen, wilden deze leden dat gaarne voteren.

Wanneer?

Algemeen werd gevraagd, wanneer de radiotelefonische verbinding met Aruba en de omliggende landen opengesteld zal worden.

En wanneer de automatisering van de telefoon op Aruba haar beslag zal krijgen.

Wat zijn de plannen van het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij?

De afdelingen zouden gaarne het een en ander vernemen omtrent de plannen van het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij.

Vernomen hebbende, dat het Bestuur reeds enkele plantages voor uitgifte van gronden voor landbouw-doeleinden gekocht heeft, juichten de afdelingen dit streven toe en spraken de hoop uit, dat aan de talrijke aanvragen voor gronden in het derde district nu spoedig tegemoet gekomen zal kunnen worden. Zij zouden gaarne willen aanbevelen een plan te maken voor de uitgifte van gronden, zodat de vorming van dorpsgemeenschappen mogelijk wordt. Gaarne ondersteunen zij de pogingen van het Bestuur in deze. Zij deden de suggestie om op soortgelijke wijze als geschied is op Klein Santa Martha, doch met vermijding van de fouten van vroeger, dergelijke landbouwdorpen te stichten.

Enkele leden wilden er aan herinneren, dat het Bestuur, bij het verkavelen van plantages, die eventueel nog gekocht zullen worden, er op bedacht moet wezen, dat er voldoende weidegronden blijven voor het kleinvee.

Gevraagd werd, welke aandacht het Bestuur besteedt aan de belangen van de vissers in dit Staatsdeel, naast die bedoeld in artikel 80607 van deze begroting. Aangezien vis een voornaam volksvoedsel is, dient de visserbevolking van Curaçao in stand gehouden te worden. De afdelingen wilden gaarne van het Bestuur vernemen of het daarvoor maatregelen heeft getroffen en zo ja, welke.

Waar blijft de Arbeidsbeurs?

In de memorie van antwoord op het voorlopig verslag betreffende de 1e Aanvullende, tevens herinrichtende begroting voor het dienstjaar 1943, is ad afdelingen IX, Sociale- en Economische Zaken, medegedeeld, dat de publicatie van verschillende statistieken binnenkort kan worden tegemoet gezien, en ook, dat met het voorstel om de Dienst van Sociale Zaken uit te breiden met een arbeidsbeurs en een arbeidsbureau, accoord kon worden gegaan. Deze materie was bereids in studie bij het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken. Verschillende leden zouden nu gaarne worden ingelicht, hoe het met een en ander staat. De totstandkoming van de arbeidsbeurs en het arbeidsbureau werd van grote urgentie geacht met het oog op de plaatselijke ontwikkeling van de organisatie van arbeiders die de behoefte aan een en ander accentueert.

De schrapping van de C.P.I.M. als verplicht bedrijf.

Verschillende leden gaven in de afdelingen te kennen, met grote verwondering er kennis van te hebben genomen, dat de N.V. Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij gelicht is uit de lijst der bedrijven, waarin verplichte arbeid moet worden verricht. Zij hebben er kennis van genomen, dat die maatschappij een verzoek ter zake ingediend heeft, doch zouden gaarne vernemen welke de beweegredenen van het Bestuur zijn geweest om daartoe te besluiten. De verplichte arbeid in bedrijven is oorspronkelijk ingesteld bij een besluit ex artikel 32 van begin December 1941. Verschillende bedrijven, ook de C.P.I.M. worden vervolgens als verplichte aangewezen.

Velen, die elders een betere positie hadden kunnen verwerven, werden daarvan de dupe, aangezien zij in die verplichte bedrijven moesten blijven werken. De Staten hebben toen aanleiding gevonden om het Bestuur te vragen een commissie in te stellen om de arbeidsvoorwaarden in de verschillende bedrijven te bestuderen, teneinde den Gouverneur ter zake van het bepaalde in artikel 5 van het „Bedrijvenbesluit 1941" (Bedrijvenlandsverordening 1943) van advies te dienen. Deze commissie is benoemd. En nu men zover is, dat de lonen en arbeidsvoorwaarden in de verplichte bedrijven bestudeerd kunnen worden en dus aan verschillende bezwaren aan het instituut van het verplichte bedrijf verbonden tegemoet gekomen wordt, houdt de C.P.I.M. op verplicht bedrijf te zijn.

Enkele leden merkten hiertegenover op, dat het toch begrijpelijk is, dat wanneer een bedrijf oordeelt dat het de bepalingen van de Bedrijvenlandsverordening 1943 niet meer van node heeft, het van de lijst der verplichte bedrijven geschrapt wordt. Het heeft ook in de bedoeling gelegen bij het scheppen van de verplichte bedrijvenregeling, dat zij zo ingrijpende in de persoonlijke vrijheid van vele burgers, zodra enigszins mogelijk zou worden afgeschaft.

De sprekers eerst aan het woord brachten echter naar voren, dat zo het argument van het diep ingrijpen in de persoonlijke vrijheid in deze een rol speelde, de gehele regeling ingetrokken had moeten worden.

Resultaat van het werk ener commissie.

Vele leden vroegen naar het resultaat van het werk der commissie ter bestudering van de arbeidsvoorwaarden in de verschillende bedrijven. Zij zullen het waarderen, indien het Bestuur het door de Commissie uitgebrachte rapport aan de Staten ter kennisneming zou willen overleggen.

Sociale verzekeringen.

Verschillende leden stelden de vraag, welke plannen het Bestuur voor de nabije toekomst heeft op het gebied van sociale verzekeringen. In dit verband werd al dadelijk gedacht aan ouderdomsrente. Ook zou men gaarne vernemen, hoe het Bestuur denkt deze verzekeringen eventueel te financieren. Eenstemmig was men in de afdelingen van oordeel, dat het aanbeveling verdient de verschillende sociale verzekeringen bij het Gouvernement zelf onder te brengen, voor zover dit nog niet het geval is.

Over de prijsopdrijving.

Bij Gouvernements-missive dd. 28 September 1943 No. 1998 werd den Staten bericht, dat het niet mogelijk is de nieuwe landsverordening tegen prijsopdrijving nog in de maand September aan de Staten aan te bieden. Het ontwerp was toen bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid voor advies, dat veertien dagen later verwacht werd.

De afdelingen interesseren zich zeer voor de vraag, wanneer het ontwerp nu tegemoet gezien kan worden. Zij brachten naar voren, dat als er iets is, waar het volk nu groot belang bij heeft, het beteugeling van prijsopdrijving is.

De afdelingen zouden gaarne vernemen, hoeveel processen-verbaal terzake van prijsopdrijving in totaal gemaakt zijn en hoeveel gevallen voor den rechter gebracht zijn.

De vleesvoorziening.

De vlees-voorziening van Curaçao en Aruba laat nu en dan te wensen over. De afdelingen zouden gaarne vernemen, wat in deze van Bestuurszijde is of wordt gedaan.

Huurcommissie-regeling moet gewijzigd worden.

De „Huurcommissieregeling" werd ter sprake gebracht. Zij zou naar het gevoelen der afdelingen gewijzigd dienen te worden in die zin, dat de mogelijkheid geopend wordt om in verband met de verhoogde conjunctuur, afwijking van de huurprijzen van 1 Augustus 1939 toe te staan. In gevallen van evidente wanbetaling zou ontruiming mogelijk moeten wezen op bevelschrift van de Huurcommissie, aan den rechter overgelegd en door dezen executoir verklaard.

Over de banden.

De bandendistributie werd besproken. Met grote belangstelling is kennis genomen van het vertrouwelijke kennisneming van de Staten aangeboden rapport der Heren Voorzitters van de Rubbercommissie en van de Bandencommissie, uitgebracht op 12 Februari jl. Bepleit werd een vertegenwoordiger van de autoverhuurders en een van de buschauffeurs in de commissie, die de distributie regelt, op te nemen. Met kracht werd er op aangedrongen, dat het Bestuur de nodige stappen doet, om vergroting van het quotum der bandeninvoer te verkrijgen. In dit verband werd gewezen op de economische gevolgen van het verlies van arbeidsproductie door het telaat komen op het werk als gevolg van onvoldoende vervoergelegenheid. Men zal het op prijs stellen een opgave te ontvangen van de wijze waarop de banden, die de laatste drie maanden zijn aangekomen, tussen de particuliere auto-eigenaren, de chauffeurs van huurauto's en de buschauffeurs verdeeld zijn.

Britse raketten laten een lichtspoor achter, terwijl de grote projectielen vliegen naar Duitse vliegtuigen boven Londen. Biezonderheden over de nieuwe raketkanonnen van de Britse luchtverdediging zijn nog geheim.

werd gevonden waarmede aan de tempel de tol betaald kon worden voor den Heer en hemzelf. (ncwc)

GEEN SPEEKSEL MEER BIJ DE H. DOOP.

De dato 28 Januari 1944 is in de Acta Apostolicae Sedis een decreet van de Congregatie der Riten verschenen betreffende het aanraken van de oren en neus van een te dopen kind met speeksel. Het decreet bepaalt, dat deze practijk achterwege gelaten zal worden zo vaak dat redelijkerwijze kan in verband met de hygiëne en het gevaar van besmetting (Vaticaanstad, ncwc).

MEVROUW ROOSEVELT BEZOCHT GUATEMALA.

Vergezeld van den bevelhebber in het Caraïbische gebied, Generaal George Brett, en andere officieren van leger en marine, arriveerde Mevrouw Roosevelt Zondag in Guatemala. Op het vliegveld werd zij verwelkomd door President Ubico en verschillende regeringsautoriteiten. Later in de namiddag bezocht zij de luchtbasis van het Noordamerikaanse leger en een receptie, welke werd gegeven door President Ubico en echtgenote.

's Avonds woonde zij een speciale partij bij, welke werd gegeven door de soldaten in de plaatselijke USO-club. Op een persconferentie verklaarde zij, dat alle Caraïbische landen oprecht steun bieden aan de Geallieerde zaak (Guatemala, (AP) 27.3).

Mevrouw Roosevelt in Havana.

Mevrouw Roosevelt arriveerde te Havana bijna aan het eind van haar reis door het Caraïbisch gebied (Havana, (AP) 27.3).

AUSTRALISCHE BISSCHOPPEN PROTESTEREN.

Alle Katholieke Bisschoppen van Australië hebben een verklaring uitgegeven, waarin zij protesteren tegen de vernieling van historische steden en het gemeenschapsleven. Zij deden een beroep op de oorlogvoerenden om geen slagveld van Rome te maken. De verklaring was gericht aan den Gouverneur van Australië en de leiders van de Verenigde Staten, Rusland, Duitsland en Japan. Hierin zeiden zij: „Wij zijn ervan overtuigd, dat Rome van geen militair belang is, doch dat de stad een schatkamer is van geschiedenis en kunst en bovenal het hart van het Christendom" (Melbourne, (AP) 27.3).

WERELDNIEUWS

HORI DOOD.

Een uitzending van Berlijn deelde mede, dat Tomokazu Hori, die twee jaar lang zegsman was voor het Japanse Departement van Buitenlandse Zaken, in Tokio is overleden.

IN DE BUIK VAN DE VIS.

Een inwoner van Jerusalem was bezig een grote vis schoon te maken, welke hij gekocht had op een plaatselijke markt en was verbaasd er een kleine beurs in te vinden. De beurs bevatte een gouden ring, enkele papieren met niet te ontcijferen tekens en een vervaagde foto en droeg een inschrift in het Duits.

Dit incident herinnert aan een gebeurtenis welke verhaald wordt in het Evangelie van den Heiligen Mattheus, Hoofdstuk 17, toen Onze Heer aan St. Petrus beval een vis te vangen uit de Zee van Galilea, in welks buik een sater, een Syrisch geldstuk,

Journalistiek Leven in Curaçao.

22.

Cliché-werk in vrije tijd.

Gezegend met de middelen der moderne druktechniek is ons staatsdeel niet. Een rotaties pers is er in het gehele staatsdeel niet; alleen de Tipografia Electrica op Curaçao heeft een semi-rotatiepers.

Alle andere drukkerijen werken met zg. vlak-persen. Toch weten verschillende drukkerijen op Aruba en Curaçao uitnemend werk af te leveren, gelijk elkeen die een harer uitgaven ter hand neemt, kan vast stellen. Clicheerwerk, zo onontbeerlijk om de nieuwsbladers aantrekkelijk te maken, en om het nieuws in beeldvorm weer te geven kan alleen op Curaçao geschieden bij David Capriles en sedert kort ook op Scherpenheuvel. De oorlog heeft echter stagnatie in de levering der grondstoffen gebracht en hoewel deze tak van plaatselijke nijverheid een uitnemende verdienste zou kunnen opleveren gezien het grote aantal tijdschriften en bladen, dat hunkert naar cliché's, schijnt er van officiële zijde nimmer veel gedaan te zijn om dit materiaal hier te krijgen. Veelal stuurt men zijn clicheerwerk naar Maracaibo of New York, hetgeen het voor de dagbladers practisch onmogelijk maakt om foto's te publiceren, daar ze te oud zijn bij aankomst der cliché's (vlug in een maand). Verschillende proefnemingen met te hooi en te gras verkregen matrijzen, waarvan hier wel afgietsels in lood kunnen worden gegoten, zijn door de dagbladen gedaan. Tot dusverre is alleen Boletin Comercial geabonneerd op een foto-dienst uit Engeland. Vóór het uitbreken van Wereldoorlog II was de Amigoe di Curaçao dit eveneens. Eerst in Januari 1944 durfde Dagblad Amigoe di Curaçao zich abonneren op een vaste fotodienst per luchtpost. De eerste luchtpersfotodienst van Curaçao.

* * *

Een katholieke drukkerij op Santa Rosa.

Buiten de eigenlijke geschiedenis van de journalistiek op Curaçao staat nog een katholieke drukkerij, die in 1848 op Santa Rosa werd opgericht en die wij aan het einde van dit hoofdstuk over de drukkerijen, die wel met de journalistiek te maken hebben gehad, willen vermelden teneinde zo volledig mogelijk te zijn.

In 1837 arriveerde op Curaçao Jacobus Josephus Putman, die het jaar daarvoor priester gewijd was (Katholieke Encyclopedie, deel 20, kolom 300). Deze werd pastoor van Santa Rosa onder Monseigneur Niewindt en toen hij in 1847 op verlof in Nederland was, deed hij daar pogingen om een drukker aan te werven teneinde evenals Monseigneur Niewindt in 1843 zelf op Barber gedaan had, op Santa Rosa een eigen drukkerij op te richten. Bij zijn terugkeer op 4 April 1848 op Curaçao was hij inderdaad vergezeld van een boekdrukker Van Herpen. (G. J. M. Dahlhaus O.P. Een Levensschets, blz. 320 en 322; zie ook het gedenkboekje dat bij gelegenheid van het honderdjarig bestaan der parochie Santa Rosa werd uitgegeven in 1938, getiteld Santa Rosa 1838 - 1938, zonder auteur, zonder uitgever, blz. 14).

Pastoor Putman heeft daar een aantal leesboekjes voor de school, een spraakkunst en wat godsdienstige boekjes gedrukt, die in Een Levensschets van G. J. M. Dahlhaus O.P. aldaar op blz. 491 staan opgesomd. Hoewel er boven staat dat deze boekjes gedrukt zijn „op de pers van het Vicariaat" schijnt het niet meer na te gaan, welke van deze boekjes op Santa Rosa en welke op Barber gedrukt werden. In feite staan al deze boekjes, aanwezig in het Archief van het Apostolisch Vicariaat, vermeld als te zijn „imprimier na St. Rosa", op één na, het vermelde Boeki di orasion, waarin staat „imprimier na Curaçao". De bekende historicus Pater M. D. Latour O.P. verzekerde ons trouwens, dat er van de drukkerij te Barber geen enkel product bij name bekend is. Wat er gedrukt is is niet meer bekend, al weet Pater R. J. C. Wahlen O.P. met klem van zekerheid te zeggen, dat de drukkerij op Barber in de tegenwoordige garage heeft gestaan.

Wanneer de drukkerij van Sta. Rosa is opgeheven is ook niet bekend. Pastoor Putman keerde in 1853 terug naar Europees Nederland en vermoedelijk zal, toen de stuwende kracht weg was, de drukkerij van Santa Rosa wel teruggelopen zijn. Vage gegevens uit de kroniekboeken van Santa Rosa doen vermoeden, dat de drukkerij er in 1855 nog bestond, maar kort daarna opgeheven is. Wat Van Herpen toen is gaan doen? Mogelijk heeft hij emploi gevonden op de (eerste) drukkerij van het Vicariaat op Pietermaai. Andere drukkerijen waren er niet en men kan moeilijk aannemen, dat men den man heeft laten rondlopen.

In elk geval blijkt uit deze geschiedenis der drukkerijen op Curaçao wel, welke liefde er hier steeds bestaan heeft om zijn gedachten door middel van de Pers te verbreiden. In dit opzicht staat het eiland Curaçao ver en ver bovenaan, niet alleen boven de andere Curaçaose eilanden, maar ook boven vele Caraïbische eilanden, waaromtrent ons gegevens bekend zijn. Het komen en gaan van drukkerijen en bladen is een uiting van cultureel leven. Dat het niveau van dit culturele leven misschien lager was dan elders is historisch verklaarbaar, maar bewezen is dat er immer op dit gebied iets gewerkt is en tot de huidige dag getuigen de vele bladen en blaadjes — zelfs als men de sport- en verenigingsbladjes weglaat — hiervan. De technische omstandigheden maken het noodzakelijk ook niet gedrukte, doch gestencilde publicaties bij de periodieken te rekenen, hetwelk elders meestal niet gedaan wordt. Men kan slechts hopen, dat de ontwikkeling, die Curaçao op dit gebied de laatste jaren heeft ondergaan, moge worden voortgezet en zich moge voortplanten ook naar de andere eilanden.

Wordt vervolgd.